

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 17P/38/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7624201034
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Komár
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2024:7624201034.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Juraj Komár, v právnej veci mal. detí: A. A., nar. X.X.XXXX a B. A., nar. XX.X.XXXX, obe bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Poprad, deti rodičov: matky B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom D. E. XXX, B. a otca F. A., nar. XX.X.XXXX, bytom G. XXX o návrhu matky o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

- Návrh matky na zvýšenie výživného vo vzťahu k mal. B. A., nar. XX.X.XXXX zamietá.
- Zvyšuje sa výživné zo strany otca na mal. A. A., nar. X.X.XXXX zo sumy 100 eur mesačne na sumu 120 eur mesačne, počnúc od 14.3.2024 do budúca, ktoré je otec povinný uhrádzať vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám matky.
- Tým sa m e n í rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 10P/162/2021- 105 zo dňa 20.6.2022 v časti určenia výšky výživného na mal. A. A., nar. X.X.XXXX.
- Dlh na výživnom na maloletú A. A., nar. X.X.XXXX za obdobie od 4.3.2024 do 31.07.2024 vo výške 100 eur je otec povinný splácať v mesačných splátkach vo výške 10 eur mesačne popri bežnom výživnom vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky sa stáva splatným celý dlh na výživnom.
- V prevyšujúcej časti návrh na určenie výživného k mal. A. A., nar. X.X.XXXX zamietá.
- Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 4.3.2024 bol tunajšiemu súdu doručený návrh navrhovateľky (ďalej aj ako matka), ktorým žiadala, aby súd zvýšil výživné zo strany otca na mal. A. a B. zo sumy 100 eur na sumu 180 eur mesačne. Matka návrh odôvodnila tým, že na jej strane došlo k zmene pomerov, je poberateľkou hmotnej núdze, znížil sa jej príjem, zvýšili sa náklady spojené s nástupom do materskej školy už aj druhej dcéry, zvyšujú sa energie a potraviny. Otec určené výživné platí oneskorene, náklady spojené s materskou školou neuhradil, o deti veľmi záujem nejaví, neprispieva nad rámec žiadnou čiastkou.

2. Súd vykonaným dokazovaním v priebehu pojednávania zistil nasledujúci skutkový stav:

3. Z výpovede matky na pojednávaní (7.6.2024) vyplynulo, že otec výživné riadne hradí, no náklady na škôlku neplatí, na mal. A. uhrádza matka za stravu 30-40 eur mesačne, u B. 20-30 eur, v škôlke majú výlety. S otcom sa dohodla, že bude uhrádzať 100 eur mesačne + za škôlku po 50 eur. Nad rámec otec poslal 60 eur, deťom nezakupuje nič, videl ich naposledy 26.1.2024, styk sa nepárny týždeň

neuskutočňuje. Náklady na deti matka vyčíslila na - oblečenie 80 eur mes. na obe, hygiena 50 eur, topánky, strava 100 eur na obe mal. deti. Príjem matky je vo výške 140 eur mesačne plus dávky v hmotnej núdzi, má exekútora. Mal. A. nastúpi už do školy. Matka si hľadá si prácu, za byt platí 320 eur (nájom, inkaso).

4. Z výpovede otca na pojednávaní (7.6.2024) vyplynulo, že každý nepárny mesiac hradí po 50 eur. Čo sa týka škôlky otec platí 40-50 eur za poplatky alebo stravu, žiadne 100 eur, iba ak je nejaký výlet, čo nie je každý mesiac. Otec má dýchacie problémy, tiež so srdcom, točí sa mu v hlave, vysoký tlak, predpokladané skončenie jeho PN je 20.6., má problém s chrbticou, bol na posudkovom o invalidnom dôchodku. Taktiež má dlhy vo výške 10.000 eur, druhú exekúciu vo výške 7000 eur a ďalšiu 5000 eur. Pracoval na stavbách. Teraz je u sestry v Poprade, ktorá zaňho hradí náklady, nakoľko je otec bez príjmu. Výdavky nemá, pretože nemá príjem. Platí deťom stravné, tento mesiac vynechal, nemal to z čoho vyplatiť. Priateľke, s ktorou sa rozišiel, dlží veľa peňazí, čo ho podporovala za škôlku, stravu, výživné, odsťahoval sa pred mesiacom.

5. Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka na pojednávaní vyplynulo, že odporúča súdu návrhu matky vyhovieť, zvýšili sa odôvodnené potreby v súvislosti s nástupom mal. B. do materskej školy a s nástupom mal. A. do základnej školy.

6. Súd pojednával v neprítomnosti otca, ktorý svoju neúčasť vopred neospravedlnil.

7. Z listinných dôkazov, ktoré boli vykonané počas pojednávania vyplýva nasledovné:

8. Z potvrdení o mzde vyplynulo, že matka vykonáva zárobkovú činnosť od 1.12.2023 do 31.12.2023 na základe dohody o pracovnej činnosti, pričom jej hrubá mzda bola vo výške 144,00 eur (v čistom 112,06 eur) za december 2023.

9. Z potvrdenia o poberaní dávky v hmotnej núdzi za rok 2024 vyplynulo, že matka je poberateľkou predmetnej dávky za január 2024 vo výške 82,00 eur.

10. Uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 11.3.2024 pod sp. zn. 17P/38/2024-19 súd ustanovil maloletým deťom kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad.

11. Zo správy zo sociálnej poisťovne vyplynulo, že matka aktuálne nepoberá dávku v nezamestnanosti, nemocenské dávky a od 1.1.2023 ani žiaden druh dôchodku. Otec bol poberateľom iba nemocenských dávok od 15.6.2023 do 31.1.2024 vo výške od 177,70 eur – 344,20 eur.

12. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad vyplynulo, že matka bola naposledy vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 12.01.2015 do 06.10.2015. Vyradená bola dňa 07.10.2015 z dôvodu nedostavenia sa na úrad v určenom termíne. Otec nebol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, naposledy bol vyradený dňa 30.08.2022 pre nespoluprácu (nedostavil sa na úrad), nemá žiadnu kvalifikáciu, navštevoval len základnú školu, nebol poberateľom pomoci v hmotnej núdzi, žiadnych štátnych sociálnych dávok ani iných príspevkov.

13. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad vyplynulo, že matka je evidovaná ako príjemca dávky pomoci v hmotnej núdzi od 01.08.2023 v sume 87 eur. Menovaná poberá prídavok na dve deti vo výške 120 eur.

14. Zo správy kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov vyplynulo, že od posledného rozhodnutia sa zvýšili výdavky na mal. deti, ktoré súvisia s návštevou materskej školy a so zabezpečením výživy a osobných potrieb. Mal. A. navštevuje Materskú školu, H. G., B., matka za stravu v materskej škole uhrádza 45 Eur mesačne, strava pre dieťa v sume 100 Eur mesačne, hyg. potreby vo výške 15 Eur mesačne, obuv/oblečenie 100 Eur mesačne. Mal. A. od septembra 2024 nastupuje do základnej školy, Deti sú zdravé. Mal. B. navštevuje Materskú školu, B., za stravu v materskej škole matka uhrádza 45 Eur mesačne, školné 20 Eur mesačne, strava 100 Eur mesačne, hyg. Potreby vo výške 15 Eur mesačne, obuv/oblečenie 100 Eur mesačne. Matka sa s deťmi zúčastňuje na voľnočasových aktivitách, navštevujú dvakrát mesačne plaváreň, Alex-park. Matka pracuje ako čašníčka na základe dohody o pracovnej činnosti s čistým mesačným príjmom 142 Eur, poberá prídavok na dieťa v sume 120 Eur mesačne

a dávku v hmotnej núdzi 87 Eur mesačne. Otec mal. detí je zamestnaný vo firme I., od júna 2023 je práceneschopný, poberá nemocenské dávky vo výške 290 Eur mesačne. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Matka s mal. deťmi bývajú v 3-izbovom byte, mesačné výdavky spojené s bývaním predstavujú - plyn 46,39 Eur, elektrina 57,69 Eur, nájom 220 Eur, internet a TV 30 Eur, paušál 50 Eur. Otec je s deťmi v telefonickom kontakte, deti sa s ním kontaktujú telefonicky, osobne sa stretávajú iba sporadicky, naposledy v januári 2024 počas víkendy a predtým boli deti u otca v novembri 2023. Na C. poslal každému dieťaťu po 10 Eur a na Vianoce po 30 Eur. Matka uviedla, že otec detí žije so svojou družkou vo J. a údajne pracuje v K.. Otec mal. detí pri pohovore uviedol, že si plní vyživovaciu povinnosť, s deťmi sa stretáva sporadicky, potvrdil slová matky o stretávaní. Otec žije so svojou partnerkou L. M., nar. XX.XX.XXXX vo J. v rodinnom dome, kde uhrádzajú mesačné náklady - elektrina 160 Eur, voda 20 Eur, kúpa dreva na kúrenie 150 Eur. Toho času otec neprispieva partnerke na bývanie, nakoľko nemá príjem a partnerka ho ešte aj finančne podporuje. Otec uviedol, že má exekúcie, ktoré toho času neuhrádza, nakoľko nemá príjem. Vyjadril sa, že vzhľadom na zdravotné problémy a práceneschopnosť, nesúhlasí s návrhom matky na zvýšenie výživného na mal. deti.

15. Z výpisu zo živnostenského registra vyplynulo, že otec od 30.1.2024 vykonáva samostatne zárobkovú činnosť v oblasti dokončovania stavebných prác pri realizácii exteriérov a interiérov s miestom podnikania G. XXX.

16. Na čl. 46- 48 súd eviduje pohyby na bankovom účte matky súvisiace s výdavkami na mal. deti.

17. Z odpisu potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti zo dňa 24.5.2024 vyplývalo, že otec bol od 5.7.2023 z dôvodu choroby práceneschopný, najbližšia kontrola bola stanovená na deň 20.6.2024.

18. Z pracovnej zmluvy vyplynulo, že otec bol zamestnaný na dobu určitú u zamestnávateľa I. I. A., L. (od 1.6.2023 do 31.5.2024) ako vodič nákladného vozidla.

19. Zo mzdového výmeru zamestnávateľa C.S. I. A., L. vyplynulo, že od 1.6.2023 prislúchala otcovi základná mesačná mzda vo výške 816,00 eur brutto.

20. Z predložených výplatných pásov vyplynulo, že otcov príjem u zamestnávateľa C.S. I. A., L. v období od 05/2023-07/2023 bol vo výške od 79,27 eur - 399,27 eur mesačne.

21. Zo správy Materskej školy H. G. X v B. vyplynulo, že mal. A. a B. navštevujú predmetné zariadenie, mal. Sára si plní predprimárne vzdelávanie do 31.8.2024. Matka školné neplatí, nakoľko je rodina v hmotnej núdzi, poplatky za stravu v školskom roku 2023-2024 sú pri mal. A. vo výške 206 eur a pri mal. B. 170,30 eur, poplatky za rodičovské združenie spolu na dve deti 40 eur. Poplatky sú riadne uhradené, o deti je zo strany matky riadne postarané.

22. Zo scanu pracovnej zmluvy vyplynulo, že otec je zamestnaný v spoločnosti G. A., A. na dobu určitú od 5.8.2024 – 5.8.2025 s čistým príjmom 672 eur na pozícii mechanik.

23. Na čl. 80-94 súd eviduje výpisy z účtu otca preukazujúce úhrady výživného a platby za materskú školu.

24. Z dostupných voľných pracovných miest zodpovedajúcim schopnostiam otca sa zamestnať na trhu práce s ohľadom na jeho zdravotný stav, vzdelanie, miesto pobytu vyplynulo, že sú k dispozícii pozície s mesačným príjmom za 866 eur v Spišskej Novej Vsi (čl. 95), 900 eur v Krompachoch (čl. 97), dve ponuky za 1200 eur v Poprade (čl. 99, 101). <https://www.sluzbyzamestnanosti.gov.sk/>

25. Zo súdneho spisu Okresného súdu Spišská Nová Ves pod sp. zn. 10P/162/2021 vyplynulo, že súd rozsudkom zo dňa 20.6.2020 rozhodol takto:

I. S c h v a ľ u j e sa rodičovská dohoda o úprave rodičovských práv a povinností k mal. deťom A. A., nar. XX.XX.XXXX a B. A., nar. XX.XX.XXXX v tomto znení:

Mal. A. A., nar. XX.XX.XXXX a mal. B. A., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená a povinná maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

Otec sa z a v ä z u j e od 01.06.2022 do budúca prispievať na výživu mal. A. A., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 100,- eur mesačne a na výživu mal. B. A., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 100,- eur mesačne, ktoré výživné sa otec z a v ä z u j e uhrádzať vždy do 27. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Dlh na výživnom za mesiac jún 2022 sa otec z a v ä z u j e uhradiť do 23.06.2022.

Otec sa z a v ä z u j e uhrádzať náklady spojené s návštevou predškolského zariadenia mal. A. A., nar. XX.XX.XXXX a prípadne mal. B. A., nar. XX.XX.XXXX, a to vždy za nepárny kalendárny mesiac.

Otec je o p r á v n e n ý na styk s mal. deťmi A. A., nar. XX.XX.XXXX a B. A., nar. XX.XX.XXXX vždy v nepárny týždeň v sobotu so začiatkom styku od 09:00 hod. do 17:00 hod. a v nedeľu so začiatkom styku od 09:00 hod. do 17:00 hod.

Matka je p o v i n n á mal. deti na styk s otcom riadne pripraviť.

Otec na začiatku styku vyzdvihne mal. deti v mieste bydliska matky a na konci styku mal. deti odovzdá matke v mieste jej bydliska.

II. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

26. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

27. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

28. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

29. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

30. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

31. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

32. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

33. Podľa článku 4 Základných princípov zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje

dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

34. Na základe takto vykonaného dokazovania pri vyhodnotení dôkazov a tvrdení účastníkov konania, súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi CMP podľa Čl. 10 ods. 1 CMP, zistil, že navrhovateľka a otec sú rodičmi mal. A. a B., pričom tieto boli rozsudkom tunajšieho súdu zverené do osobnej starostlivosti matky, otec bol povinný prispievať na výživu sumou vo výške 100 eur mesačne na každé z detí, styk otca s deťmi bol upravený na každý nepárny týždeň v sobotu so začiatkom styku od 09:00 hod. do 17:00 hod. a v nedeľu so začiatkom styku od 09:00 hod. do 17:00 hod. (rozsudok sp. zn. 10P/162/2021).

35. Z dôvodu rozhodovania o zvýšení výživného, súd vykonal pri rozhodovaní aj komparáciu so zameraním na pomery, schopnosti a možnosti otca ako povinného a zmeny potrieb maloletých detí v období posledného rozhodnutia o výživnom so súčasným stavom, pričom vychádzal zo spisového materiálu sp. zn. 10P/162/2021 a z aktuálneho stavu.

36. Zo skutočného zisteného stavu v predmetnej veci, súd zistil, že matka pracuje na základe dohody o pracovnej činnosti s mesačným príjmom 142 eur v čistom, poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 87 eur a rodinné prídavky vo výške 120 eur (spolu príjem vo výške 349 eur). Zo svojho príjmu hradí náklady byt vo výške 320 eur (nájom+inkaso), internet a TV 30 Eur a paušál 50 Eur. Náklady na maloleté deti súd ustálil na sumu cca 300 eur na obe deti (strava doma, škôlka, oblečenie, hygiena). Otec je zamestnaný od 5.8.2024 s čistým príjmom 672 eur na pozícii mechanik, má skončenú základnú školu. Otec svoje aktuálne výdavky neuviedol, nakoľko nemal príjem, hradila mu ich jeho priateľka, teraz sestra. Iné vyživovacie povinnosti nemá. Sú voči nemu vedené exekúcie. Výživné na maloleté deti stanovené súdom hradí, občas prispeje nad rámec, s deťmi sa sporadicky kontaktuje. Mal. A. a mal. B. navštevujú Materskú školu, pričom mal. A. si toho času do 31.8.2024 plní predprimárne vzdelávanie, nakoľko od septembra nastupuje na prvý stupeň základnej školy.

37. Zo spisového materiálu sp. zn. 10P/162/2021, bolo zistené, že matka mala príjem z rodičovského príspevku vo výške 320 eur, rodinných prídavkov vo výške 25,50 eur, pracovala na dohodu s príjmom do 250 eur. Otec vykonával samostatnú zárobkovú činnosť s deklaroványm príjmom vo výške 700-800 eur mesačne. Maloletá B. bola v celodennej starostlivosti matky, neskôr nastúpila do materskej školy, ktorú navštevovala aj mal. A.. Výdavky na obe deti matka vyčíslila na sumu 220 eur (strava v domácnosti a oblečenie), na mal. A. výdavky v sume 65 eur a mal. B. 60 eur.

38. Na základe takto vykonanej komparácie s tým, že súd prihliadal na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, sa súd zaoberal otázkou, či nastali také zmeny pomerov u detí, ktoré by odôvodňovali zmenu výšky výživného. Posledné rozhodnutie o určení výživného je z roku 2020. Obe deti v čase posledného rozhodnutia navštevovali a aj toho času navštevujú materskú školu. Čo sa týka zmeny pomerov u mal. B., súd konštatuje, že nedošlo k takej zmene pomerov a rapidného zvýšenia výdavkov, ktoré by nateraz odôvodňovali zvýšenie výživného, táto stále navštevuje materskú školu po preklopení z celodennej starostlivosti matky. Súdom určená suma je dostačujúca na úhradu základných a odôvodnených výdavkov na mal. B. a to vzhľadom na majetkové pomery, schopnosti a možnosti otca. Na základe uvedeného súd preto prvým výrokom tohto rozsudku návrh matky na zvýšenie výživného na mal. B. zamietol. Vzhľadom na časový úsek od posledného rozhodnutia o výživnom súd konštatuje, že u maloletej A. nastala zmena pomerov, ktorá nie je/ nebude len dočasná, ale ide o dlhodobú zmenu do budúcnosti a to v súvislosti s povinnou školskou dochádzkou a jej nastúpením na prvý stupeň základnej školy, s čím je spojené odôvodnené zvýšenie nákladov. S nástupom na povinnú školskú dochádzku u maloletého dieťaťa sú vždy objektívne spojené zvýšené náklady na dieťa, pretože sa dostáva na ďalší stupeň vývoja z hľadiska biologického (rastie, menia sa potreby) a spoločenského vývoja, kedy sa zapája do vzdelávacích či záujmových činností, čo so sebou prináša spomínané zvýšené náklady. Možno preto konštatovať, že určené výživné u mal. A. v súčasnosti nepostačuje na zaobstaranie oprávnených potrieb tak, ako tomu bolo v čase jeho určenia.

39. Pokiaľ ide o výživné na maloleté dieťa, súd vychádzal z majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov, ktoré sa mu podarilo zistiť, berúc do úvahy skutočnosť, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a na to, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria

výživa vo vlastnom zmysle slova (šatstvo, bielizeň, obuv) poplatky za bývanie a tiež potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov a potrieb, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, ako aj potreby súvisiace so zdravotným stavom. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu. Na druhej strane uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa je vždy limitované možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov, pričom sú rozhodujúce predovšetkým reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä pracovnými príležitosťami primeranými vlastnostiam rodičov.

40. Po zhodnotení zmeny pomerov u oboch rodičov bolo potrebné určiť rozsah vyživovacej povinnosti otca s prihliadnutím na ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Základným kritériom pre určenie výšky výživného bola pre súd opodstatnenosť potrieb maloletého dieťaťa (po zohľadnení veku, rozsahu starostlivosti o dieťa, iných vyživovacích povinností a finančných možností rodičov). Výšku určeného výživného na mal. A. súd ustálil na sumu 120 eur mesačne. Takto určená výška výživného je spôsobilá pokryť zvýšené výdavky mal. dieťaťa v súvislosti s nástupom na povinnú školskú dochádzku. Napriek faktickému príjmu otca vo výške 672 eur v čistom, súd pri výške výživného vychádzal z jeho potencionálneho príjmu, ktorý je schopný dosahovať, a to vzhľadom na jeho vzdelanie (ukončená základná škola), zdravotný stav, možnosti uplatnenia na trhu práce a voľných pracovných miest a ktorý súd ustálil vo výške 900 eur brutto (v čistom 720,72 eur). Zo zoznamu voľných pracovných miest bolo zistené, že mesačná mzda sa pohybuje od 866 eur do 1200 eur v hrubom v okrese pobytu otca. Súd je toho názoru, že z takto dosiahnutého príjmu je otec spôsobilý hradiť zvýšené výživné. Súd u otca nezistil žiadne zdravotné problémy či iné relevantné skutočnosti, ktoré by mu bránili v dosahovaní vyššieho príjmu, nepreukázal ani snahu o nájdenie lepšie plateného zamestnania, ktorým by si pokryl nielen svoje náklady na život, ale predovšetkým nevyhnutné potreby svojej maloletej dcéry. Rodič je povinný svojej zákonnej vyživovacej povinnosti prispôsobiť aj svoj pracovný a osobný život. Mal. deti neustále rastú, rastú aj ich odôvodnené potreby a tým aj výdavky, najmä nastúpením na ďalší stupeň vzdelávania ako u mal. A..

41. Potencialita je inštitút, ktorý svojou podstatou chráni záujmy oprávneného v prípadoch, kedy povinný neprejavuje dostatočnú aktivitu, aby maloleté dieťa zabezpečil. Zákon umožňuje hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery povinného, ktoré sú reálne dané, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Pri uplatnení princípu potenciality, súd neprihliada len na skutočné príjmy povinného, ale vychádza z príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné.

42. Súd pri určení výživného prihliadal aj na prídavok na dieťa. Zohľadnenie prídavku nemá za následok odbremenenie povinného rodiča platiť výživné vzhľadom na jeho schopnosti a možnosti, ale na druhej strane je potrebné naň prihliadať, keďže povaha prídavku je zameraná na pokrytie čiastočných potrieb dieťaťa. V tomto smere je potrebné poukázať na § 1 ods. 2 zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa, v zmysle ktorého, prídavok je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa a na čiastočnú úhradu školských potrieb na účel podpory plnenia školských povinností nezaopatreného dieťaťa. Inak povedané ide o dávku, ktorá svojou povahou je spôsobilá pokryť aspoň časť nákladov na zabezpečenie potrieb maloletého dieťaťa, pokiaľ rodič starajúci sa o dieťa je príjemcom dávky a tým sa prídavok dostane do dispozičnej sféry maloletého. V konkrétnom prípade bolo preukázané, že prídavky na maloleté deti poberá matka, ktorá zabezpečuje starostlivosť o dieťa a dokáže pokryť časť potrieb maloletých prostredníctvom predmetnej sociálnej dávky.

43. Nakoľko súd rozhodol o zvýšení výživného, určil zároveň aj dlžné výživné od 4.3.2024 (podania návrhu) do 31.7.2024 a to za mesiace 03/2024-07/2024 - 20 eur x 5 = 100 eur. Súd uložil povinnosť otcovi uhradiť dlžné výživné vo výške 100 eur spôsobom uvedeným v štvrtom výroku tohto rozsudku, pričom prihliadal na finančnú situáciu otca a na skutočnosť, že dlžné výživné má byť uhradené v primeranej lehote, aby malo dieťa možnosť ich využiť na pokrytie aktuálnych potrieb.

44. Nakoľko nie je v súčasnosti v schopnostiach a možnostiach otca dosahovať taký príjem, ktorý by umožnil platiť matkou navrhované výživné na mal. A., súd v prevyšujúcej časti návrh matky zamietol.

45. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

46. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

47. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

48. O náhrade trov účastníkov konania súd vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s § 57 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „CSP“).

Proti výroku, ktorým bola schválená dohoda rodičov o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu nie sú rodičia oprávnení podať odvolanie (§ 122 Civilného mimosporového poriadku).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.